

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล

๑. ชื่อเรื่อง เทศกิจกับมวลชนชวนเด็กและเยาวชนป้องกันสิ่งเสพติด

๒. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบัน สังคมไทยมีความเจริญเติบโตทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง การเจริญเติบโตดังกล่าวเป็นผลกระทบทั้งโดยทางตรงและทางอ้อมต่อภาวะจิตใจและความเป็นอยู่ของเด็กและเยาวชนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ กระแสสังคมที่มักมีข่าวอาชญากรรมเกี่ยวกับสวัสดิภาพและความปลอดภัยของสุขภาพจนจึงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง เด็กและเยาวชนหลายจำนวนมากใช้ชีวิตสุ่มเสี่ยง โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาที่เด็กและเยาวชนติดสิ่งเสพติดให้โทษนำไปสู่การก่ออาชญากรรมไปโดยไม่รู้ตัว เพราะหลงเดินทางผิด

กรุงเทพมหานครตระหนักและเล็งเห็นความสำคัญในปัญหาดังกล่าวข้างต้น ประกอบกับนโยบายที่ ๓ ของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ที่มีการสั่งปิดสถานบริการที่ฝ่าฝืนกฎหมายดำเนินการทันที และสร้างเครือข่าย Public Eyes ฝ้าระวังความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ๒๔ ชั่วโมง แสดงให้เห็นถึงความสำคัญที่ต้องช่วยเหลือดูแลเด็กอย่างแท้จริง ดังนั้น โครงการ “เทศกิจกับมวลชนชวนเด็กและเยาวชนป้องกันสิ่งเสพติด” นี้จะช่วยให้เด็กและเยาวชนมีความรู้ความเข้าใจโทษของสิ่งเสพติด มีทักษะในการปฏิเสธการใช้หรือลองเสพสิ่งเสพติดตามที่ผู้ชี้แนะหรือเห็นตัวอย่างในการที่จะสามารถหลีกเลี่ยงสิ่งเสพติดนั้นๆ และสร้างภูมิคุ้มกันให้เกิดความเข้มแข็งในการป้องกันสิ่งเสพติด

๓. วัตถุประสงค์

- ๓.๑ เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีความรู้ความเข้าใจโทษของสิ่งเสพติด
- ๓.๒ เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีทักษะในการปฏิเสธการใช้หรือลองเสพยาเสพติด

๔. เป้าหมาย

- ๔.๑ ร้อยละ ๘๐ ของ เด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมมีความรู้ความเข้าใจโทษของยาเสพติดเพิ่มขึ้น
- ๔.๒ ร้อยละ ๘๐ ของเด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมมีทักษะในการปฏิเสธการใช้หรือลองเสพยาเสพติดที่ถูกต้อง

๕. ความรู้ที่นำมาใช้ในการจัดทำรายงาน

๕.๑ พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มีสาระสำคัญดังนี้

กฎหมายได้ให้ความหมายคำว่า "ยาเสพติดให้โทษ" ว่าหมายถึง สารเคมีหรือวัตถุชนิดใดๆ ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกาย ไม่ว่าจะโดยรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยประการใดๆ แล้ว ทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจในลักษณะสำคัญ เช่น ต้องเพิ่มขนาดการเสพ มีอาการถอนยาเมื่อขาดยา มีความต้องการเสพทั้งทางร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงอยู่ตลอดเวลา และสุขภาพโดยทั่วไปทรุดโทรมลงกับให้รวมถึงพืชหรือส่วนของพืชที่เป็น หรือให้ผลผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษ หรืออาจใช้ผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษและสารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวง

สาธารณสุข ประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่ไม่หมายความถึงยาสามัญประจำบ้านบางตำรับ ตามกฎหมายว่าด้วยยาที่มียาเสพติดให้โทษผสมอยู่ (มาตรา ๔)

นอกจากนี้กฎหมายฉบับนี้ยังได้แบ่งยาเสพติดให้โทษออกเป็น ๕ ประเภท เพื่อประโยชน์ในการกำหนดวิธีการควบคุมที่แตกต่างกันออกไปตามความเหมาะสม เนื่องจากแต่ละประเภทยามีอันตราย และความจำเป็นในทางการแพทย์ไม่เหมือนกัน ประเภทยาเสพติดให้โทษและรายชื่อยาเสพติดที่สำคัญมีดังนี้

- **ประเภท ๑** ยาเสพติดให้โทษชนิดร้ายแรง ที่สำคัญ เช่น เฮโรอีน แอมเฟตามีน เมทแอมเฟตามีน เอ็กซ์ตาซี แอลเอสดี

- **ประเภท ๒** ยาเสพติดให้โทษทั่วไป ที่สำคัญ เช่น ใบโคคา โคนาคอีน ยาสกัดเข้มข้นของต้นฝิ่นแห้ง เมทาโดน มอร์ฟิน ฝิ่นยา (ฝิ่นที่ผ่านกรรมวิธีปรุงแต่ใช้ในทางยา) ฝิ่น ฝิ่นดิบ ฝิ่นสุก มูลฝิ่น)

- **ประเภท ๓** ยาเสพติดให้โทษที่มีลักษณะเป็นต้นตำรับยาและมียาเสพติดให้โทษประเภท ๒ ผสมอยู่ คือ ยารักษาโรคที่มียาเสพติดให้โทษประเภท ๒ เป็นส่วนประกอบอยู่ในสูตร

- **ประเภท ๔** สารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษประเภท ๑ หรือ ๒ ที่สำคัญ เช่น อาเซติลโคโคไรด์, อาเซติลคลอไรด์, เอทิลีนไดออกไซด์, คลอซูโดอีเพดรีน, เออร์โกตามีน, ไอโซชาฟรอล, ไลเซอร์จิคอซิด, ไพเพอโรนอล และซาฟรอล

- **ประเภท ๕** ยาเสพติดให้โทษที่ไม่เข้าอยู่ในประเภท ๑ ถึง ๔ มี ๔ รายการ ได้แก่ กัญชา พืชกระท่อม พืชฝิ่น และพืชเห็ดขี้ควาย

สำหรับความผิดตามกฎหมายนี้ที่สำคัญ ได้แก่ ผลิต จำหน่าย นำเข้า ส่งออก ครอบครองเพื่อจำหน่าย ครอบครอง และเสพ

สาระสำคัญของ พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษฉบับใหม่

ตั้งแต่วันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๐ เป็นต้นมา พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ ฉบับที่ ๖ พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่ปรับปรุงเนื้อหาใหม่ มีผลบังคับใช้อย่างเป็นทางการแล้ว เนื้อหาที่ปรับปรุงใหม่ในพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ มีสาระสำคัญมากใน ๒ ประเด็นหลัก คือการเปิดโอกาสให้เกิดการพิสูจน์พฤติการณ์ หรือเจตนาของผู้กระทำผิดคดีเกี่ยวกับยาเสพติด จากเดิมที่สามารถตัดสินลงโทษได้โดยไม่เปิดช่องให้จำเลยพิสูจน์เจตนาในการกระทำผิด นอกจากนี้ ยังปรับปรุงอัตราโทษฐานผลิต นำเข้า หรือส่งออก ยาเสพติด ให้เหมาะสมกับความผิดด้วย

สำหรับบทกำหนดโทษมีกำหนดไว้ใน พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๕

๕.๒ พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑

สาระสำคัญของ พ.ร.บ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.๒๕๕๑ วัตถุประสงค์ของ พ.ร.บ.นี้ คือ

๑. ลดปริมาณการดื่มแอลกอฮอล์ของประชากรโดยรวม และป้องกันการเพิ่มขึ้นของผู้ดื่มแอลกอฮอล์

๒. เพื่อมุ่งประสงค์ลดอันตรายจากการดื่ม เช่น อุบัติเหตุ ความรุนแรง และปัญหาสุขภาพ

การจัดองค์กรตาม พ.ร.บ.นี้ ประกอบด้วยองค์กรรวม ๔ องค์กร คือ

๑. คณะกรรมการนโยบายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แห่งชาติ มีนายกรัฐมนตรี หรือรองนายก ฯ เป็นประธานมีหน้าที่ กำหนดนโยบาย แผนงาน และการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เกี่ยวกับมาตรการด้านภาษี รวมทั้งมาตรการต่าง ๆ ในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การบำบัดรักษา และฟื้นฟูสุขภาพผู้ติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

๒. คณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธาน มีหน้าที่ที่สำคัญ ดังนี้

๒.๑ กำหนดนโยบาย แผนงาน และการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ เกี่ยวกับมาตรการด้านภาษี รวมทั้งมาตรการต่าง ๆ ในการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ การบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพ ผู้ติดเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการนโยบาย

๒.๒ กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับบรรจุภัณฑ์ ฉลาก พร้อมทั้งข้อความและคำเตือนสำหรับเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ที่ผลิตหรือนำเข้า

๒.๓ เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีในกำหนดเวลาขายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ สถานที่ห้ามขายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ สถานที่ห้ามบริโภคเครื่องตี้มแอลกอฮอล์

๒.๔ กำหนดหลักเกณฑ์ในการบำบัดรักษาฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องตี้มแอลกอฮอล์

๓. คณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์กรุงเทพมหานคร มีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นประธาน มีหน้าที่ที่สำคัญ ดังนี้

๓.๑ เสนอความเห็นเกี่ยวกับมาตรการต่าง ๆ ในการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ การบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการควบคุม ฯ

๓.๒ เสนอมาตรการในการป้องกันผลกระทบจากการบริโภคเครื่องตี้มแอลกอฮอล์

๓.๓ กำหนดแนวทางปฏิบัติเพื่อเฝ้าระวังและป้องกันมิให้เด็กและเยาวชนไปเกี่ยวข้องกับเครื่องตี้มแอลกอฮอล์

๔. คณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์จังหวัด มี ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน มีหน้าที่ ที่สำคัญเช่นเดียวกับ คณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์กรุงเทพมหานคร

การควบคุมผู้ผลิตหรือนำเข้า

มาตรา ๒๖ ให้ผู้ผลิตหรือนำเข้าเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ จะต้องจัดให้มีบรรจุภัณฑ์ ฉลาก พร้อมทั้งข้อความคำเตือนสำหรับเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ที่ผลิตหรือนำเข้า ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการควบคุมประกาศกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

การควบคุมการขาย

๑. มาตรา ๒๗ ห้ามขายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณดังต่อไปนี้

๑.๑ วัดหรือสถานที่ปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา

๑.๒ สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ สถานพยาบาลและร้านขายยา

๑.๓ สถานที่ราชการ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นร้านค้าหรือสโมสร

๑.๔ หอพักตามกฎหมายว่าด้วยหอพัก

๑.๕ สถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

๑.๖ สถานีบริการเชื้อเพลิง หรือร้านค้าในบริเวณสถานีบริการเชื้อเพลิง

๑.๗ สวนสาธารณะของทางราชการที่จัดไว้เพื่อการพักผ่อนของประชาชนโดยทั่วไป

๑.๘ สถานที่อื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ เช่น

- ในบริเวณสถานีรถไฟ หรือในขบวนรถที่อยู่บนทางรถไฟ

- ในพื้นที่ที่อยู่ในกำกับดูแล และใช้ประโยชน์ของราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือ

หน่วยงานอื่นของรัฐ

- ในท่าเรือหรือโดยสาธารณะ
- บนทางตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก
- ในสถานียขนส่งตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

๒. มาตรา ๒๘ ห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ตามวัน หรือเวลาดังนี้

๒.๑ กำหนดวันห้ามขายวันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษาและ วันออกพรรษา

๒.๒ กำหนดเวลาห้ามขาย เวลา ๑๑.๐๐ - ๑๔.๐๐ น. และเวลา ๑๗.๐๐ - ๒๔.๐๐ น.

ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

๓. มาตรา ๒๙ ห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ให้แก่บุคคลดังต่อไปนี้

๓.๑ บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์

๓.๒ บุคคลที่มีอาการมึนเมาจนครองสติไม่ได้

ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

๔. มาตรา ๓๐ ห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ โดยใช้วิธีการหรือลักษณะดังต่อไปนี้

๔.๑ เครื่องอัตโนมัติ การเร่ขาย การลดราคาเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการขาย

๔.๒ ให้หรือเสนอให้สิทธิในการเข้าชมการแข่งขัน การแสดง การให้บริการ การชิงโชค

หรือสิทธิประโยชน์อื่นแก่ผู้ซื้อเครื่องตี้มแอลกอฮอล์

๔.๓ แจก แถม ให้หรือแลกเปลี่ยนเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ หรือสินค้าอื่น การแจกจ่ายในลักษณะเป็นสินค้าตัวอย่าง รวมทั้งการกำหนดเงื่อนไขการขายในลักษณะเป็นการบังคับซื้อโดยตรง หรือ ทางอ้อม

ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ยกเว้นการขายด้วยเครื่องอัตโนมัติ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

การควบคุมการบริโภคเครื่องตี้มแอลกอฮอล์

มาตรา ๓๑ ห้ามมิให้ผู้ใดบริโภคเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณดังต่อไปนี้

๑. วัดหรือสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา เว้นแต่เป็นส่วนหนึ่งของพิธีกรรม ทางศาสนา (ศาสนาคริสต์มีการดื่มสุราในพิธีกรรม)

๒. สถานบริการสาธารณะสุขของรัฐ สถานพยาบาลและร้านขายยา ยกเว้นบริเวณที่ จัดไว้เป็นที่พักส่วนบุคคล

๓. สถานที่ราชการ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักส่วนบุคคล หรือสโมสรหรือการจัด เลี้ยงตาม ประเพณี

๔. สถานศึกษา ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักส่วนบุคคลหรือสโมสร หรือการจัด เลี้ยงตาม ประเพณี หรือสถานการศึกษาที่สอนการผสมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์

๕. สถานบริการเชื้อเพลิง หรือร้านค้าในบริเวณสถานบริการเชื้อเพลิง

๖. สวนสาธารณะของทางราชการ

๗. สถานที่อื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ เช่น

- ในบริเวณสถานีรถไฟ หรือในขบวนรถที่อยู่บนทางรถไฟ

- ในพื้นที่ที่อยู่ในกำกับดูแล และใช้ประโยชน์ของราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

- ในท่าเรือหรือโดยสาธารณะ

- บนทางตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก

- ในสถานีขนส่งตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

ปรับ

การควบคุมการโฆษณา

มาตรา ๓๒ ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หรือแสดงชื่อหรือเครื่องหมายของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อันเป็นการอวดอ้างสรรพคุณหรือชักจูงใจผู้อื่นดื่มโดยตรงหรือโดยอ้อม

การโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์ใด ๆ โดยผู้ผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกประเภท ให้กระทำได้ แต่เฉพาะการให้ข้อมูลข่าวสาร และความรู้เชิงสร้างสรรค์สังคม โดยไม่ปรากฏภาพของสินค้าหรือบรรจุภัณฑ์ของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้น แต่ทั้งนี้ไม่รวมถึงโฆษณา ที่มีต้นกำเนิดนอกราชอาณาจักร เช่น การถ่ายทอดสดกีฬาที่นักกีฬาใส่เสื้อซึ่งมีสัญลักษณ์หรือ เครื่องหมายของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หากจะต้องเซ็นเซอร์หรือปิดทับสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายก็คงทำให้ไม่สามารถชมการถ่ายทอดได้สะดวกนัก

ผู้ใดฝ่าฝืนในกรณีนี้ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

การบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

มาตรา ๓๓ ผู้ติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือยาติ หรือคนละบุคคล หรือองค์กรทั้งของภาครัฐหรือเอกชน ที่มีวัตถุประสงค์ในการบำบัดฟื้นฟูผู้ติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อาจขอรับการสนับสนุนเพื่อการบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพ จากสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการควบคุมกำหนด

จากสาระสำคัญดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า พระราชบัญญัติฉบับนี้มุ่งหวังเพื่อต้องการจำกัดจำหน่าย และการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้ลดน้อยลง และเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์จึงได้กำหนดมาตรการในการจำหน่ายและการบริโภคไว้ อีกทั้งยังกำหนดให้ผู้ฝ่าฝืนต้องได้รับโทษทางอาญาอีกด้วย

๕.๓ แนวคิด ทฤษฎี หรือเครื่องมือทางการบริหารต่างๆ

แนวคิด ทฤษฎี หรือเครื่องมือทางการบริหารที่ใช้เป็นกรอบแนวทางในการศึกษามีหลายวิธี เช่น

(๑) ๔M คือ การบริหารจัดการปัจจัยพื้นฐาน ๔ อย่าง ได้แก่ คน เงิน วัตถุดิบ และการจัดการกระบวนการ

(๒) การวิเคราะห์ SWOT เพื่อพิจารณาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนดำเนินการในเรื่องดังกล่าว

(๓) แนวคิด McKinney ๗-S Framework เพื่อใช้ในการประเมินองค์กรสำหรับกำหนดแนวทางการพัฒนา

(๔) PDCA คือ วงจรการบริหารงานอย่างมีคุณภาพ ได้แก่

- P : Plan (วางแผน) หมายถึง การวางแผนการดำเนินงานอย่างรอบคอบ

- D : Do หมายถึง ปฏิบัติตามแผน

- C : Check หมายถึง ตรวจสอบ / ประเมินผลและนำผลประเมินมาวิเคราะห์
 - A : Action หมายถึง ปรับปรุงแก้ไขดำเนินการให้เหมาะสมตามผลการประเมิน
 การนำกระบวนการ PDCA ไปประยุกต์ใช้ในการทำแผนเพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายในการ
 ประกันคุณภาพของแผนการดำเนินงาน

(๕) “POSDCoRB” เป็นคำมัวร์ของการจัดองค์การในต้นยุคของศาสตร์การบริหารซึ่งตัวย่อแต่ละ
 ตัวมีความหมายดังนี้

- P : Planning หมายถึง การวางแผน
- O : Organizing หมายถึง การจัดองค์การ
- S : Staffing หมายถึง การจัดคนเข้าทำงาน
- D : Directing หมายถึง การสั่งการ
- Co : Coordinating หมายถึง ความร่วมมือ
- R : Reporting หมายถึง การรายงาน
- B : Budgeting หมายถึง งบประมาณ

๖. กรอบแนวทางการดำเนินการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

เจ้าหน้าที่เทศกิจชุดสายตรวจ งานกิจการพิเศษ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องร่วมดำเนินการ

ขั้นตอนการดำเนินการ/วิธีการดำเนินการ

๑. เขียนโครงการฯ และขออนุมัติโครงการฯ
๒. ประชุมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของโครงการ
๓. กำหนดกิจกรรมการให้ความรู้กับเด็กและเยาวชนที่นอกสถานศึกษา (อายุระหว่าง ๗-๑๕ ปี)
๔. ดำเนินกิจกรรมโดยใช้สถานที่จัดกิจกรรมในชุมชนตามสภาพพื้นที่ที่สามารถดำเนินการได้
 เช่น ลานออกกำลังกาย ลานวัด เป็นต้น
๕. วิธีการและรูปแบบกิจกรรม
 ๑. จัดเจ้าหน้าที่เทศกิจชุดสายตรวจ เข้าดำเนินการทำกิจกรรมป้องกันยาเสพติดให้กับ
 เด็กในชุมชน ช่วงระหว่างเวลา ๑๓.๐๐ - ๑๕.๐๐ น. ของแต่ละวัน เป็นการเดินสำรวจจุดที่ว่างและนัด
 หมายกลุ่มเป้าหมายในชุมชนอันเป็นการเดินปูพรมโดยกำหนดให้ในแต่ละสัปดาห์สับเปลี่ยนหมุนเวียนไป
 ทุกชุมชน
 ๒. เทคนิคการนำเสนอที่มีเทคนิคในการนำเสนอวิชาการและความสนุกสนาน
 ๓. จัดทีมวิทยากรจิตอาสา ที่มีความรู้ความสามารถและมีเทคนิคการนำเสนอรูปแบบ
 ถ่ายทอดความบันเทิงให้ไม่เกิดความเบื่อหน่าย ขณะเดียวกันก็ยกตัวอย่างผู้ล้มเหลวในการนำชีวิตเข้า
 ไปยุ่งเกี่ยวกับสิ่งเสพติดทุกรูปแบบ ให้เด็กและเยาวชนกลุ่มเป้าหมายซึมซับและเกิดความเกรงกลัวพิษภัย
 ของสิ่งเสพติดทุกชนิด โดยให้มีกลุ่มสนทนากิจการจัดเป็นกิจกรรมในแต่ละกลุ่ม
 ๔. กำหนดชุดความรู้เกี่ยวกับพิษภัยของสิ่งเสพติด และความรู้อื่นๆ ที่เป็นประโยชน์กับ
 กลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

๔.๑ ชุดความรู้ด้านโทษพิษภัยของยาเสพติด มีเนื้อหาที่สำคัญนำเสนอ ยกตัวอย่าง เช่น

(๑) ยาเสพติดธรรมชาติ

- ฝิ่น (Opium) เป็นพืชล้มลุก มีสีน้ำตาลไหม้ หรือดำ กลิ่นเหม็นเขียว รสขม ยางจากดอกฝิ่นมีสีขาวขุ่น มีกรดอินทรีย์ ประเภทอัลคาลอยด์ (Alkaloid) ออกฤทธิ์กระตุ้นประสาทส่วนกลาง ทำให้สมองทำงานช้า ง่วงซึม ใจลอย กดฮอร์โมนเพศ และภูมิคุ้มกันของร่างกาย

- กระต่อม (Kratom) เป็นพืชยืนต้นขนาดกลาง ใบคล้ายกระดังงา หรือฝรั่ง ใบมีสารไมทราจยนิน (Mitragynine) ออกฤทธิ์ กระตุ้นประสาทและกดประสาททำให้มีหน้าคอแห้ง คลื่นไส้ อาเจียน ผิวหนังไหม้เกรียม ไม่มีความรู้สึกเวลาโดนแดดแรงๆ

- กัญชา (Cannabis) เป็นพืชล้มลุก สูง ๒-๔ ฟุต ใบแยกเป็นแฉก ๕-๘ แฉก คล้ายใบมันสำปะหลัง มีสารเตตราไฮโดรแคนบินอล (Tetrahydrocannabinol) หรือ THC ออกฤทธิ์กระตุ้นประสาท ทำให้ตื่นเต้น ตกใจง่าย ต่อมาจะกดประสาท ทำให้เซื่องซึม ง่วงนอน และทำให้หลอนประสาท เห็นภาพลวงตา หูแว่ว เกิดความคิดสับสน ควบคุมตัวเองไม่ได้

(๒) ยาเสพติดสังเคราะห์

- เฮโรอีน (Heroin) เป็นผงละเอียดสีขาว หรือ อัดบิ๊ปก้อน สีเหลืองปนน้ำ ไม่มีกลิ่น มีรสขมจัด ออกฤทธิ์ กดประสาทส่วนกลาง ทำให้เคลิบเคลิ้ม เซื่องซึม ฟุ้งซ่าน หากไม่ได้เสพจะมีอาการขาดยารุนแรง หรือ ลงแดง

- ยาบ้า (Methamphetamine) ยาเม็ด กลมแบนขนาดเล็ก มีสีต่างๆ กันออกฤทธิ์กระตุ้นประสาท ระยะแรกทำให้ตื่นตัว เมื่อหมดฤทธิ์จะอ่อนเพลีย ถ้าใช้ติดต่อกันจะมีอาการประสาหลอน เห็นภาพลวงตา หวาดระแวง

- ยาอี (Ecstasy) เป็นเม็ด แคปซูล เม็ดกลมแบน ออกฤทธิ์กระตุ้นประสาทและหลอนประสาท ทำให้หัวใจเต้นเร็ว ความดันโลหิตสูง การได้ยินและการมองเห็นผิดเพี้ยน ควบคุมอารมณ์ไม่ได้ ทำลายระบบคุ้มกันของร่างกาย

- เคตามีน (Ketamine) เป็นยาสลบ ใช้ในการผ่าตัด มีทั้งผงสีขาว และน้ำ ออกฤทธิ์หลอนประสาท ทำให้เคลิบเคลิ้ม สูญเสียกระบวนการความคิด สับสน การรับรู้ การตอบสนองต่อภาพแสง สี เสียง ร่างกายเคลื่อนไหวไม่สัมพันธ์กัน

- ไอซ์ (Ice) เมทแอมเฟตามีนในรูปผลึกใส ออกฤทธิ์กระตุ้นระบบประสาท เช่นเดียวกับยาบ้า แต่รุนแรงกว่า และเป็นอันตรายมากกว่า

๔.๒ ชุดความรู้การป้องกันยาเสพติด ได้แก่

การป้องกันตนเอง

- ตั้งคำถาม ว่าทำแล้วจะได้อะไรดีขึ้น
- อย่าเชื่อ หรือคิดไปเอง
- ยั้งยั้งั้งใจ ทำให้ใจให้เข้มแข็ง
- ปรึกษาครอบครัวหรือคนรัก เพื่อช่วยในการตัดสินใจ
- หากิจกรรมที่ทำแล้วมีความสุข

การป้องกันครอบครัว

ครอบครัวมีอิทธิพลต่อเด็กในการบีบคั้นให้เด็กเข้าสิ่งผิด หรือจูงใจให้หาสิ่งถูก ดูแล ให้ข้อมูล พุดคุยและความเข้าใจในตัวเด็ก จึงเป็นเรื่องสำคัญ

การป้องกันชุมชน

ควรมีการสอดส่องดูว่ามีสิ่งผิดปกตเกิดขึ้นในชุมชนของคุณหรือไม่ และช่วยแก้ไข หากพบผู้ติดยา อย่างรังเกียจหรือขับไล่ ให้ติดต่อหน่วยราชการ เพื่อรับคำแนะนำและการสนับสนุน

๔.๓ การฝึกทักษะการปฏิเสธ

กิจกรรมการฝึกปฏิบัติให้เด็กและเยาวชนมีทักษะในการปฏิเสธการใช้หรือลองเสพยาเสพติด

๗. ระยะเวลาการดำเนินการ

๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

๘. งบประมาณ

ไม่ใช้งบประมาณ

๙. แนวทางการติดตามและประเมินผล

๙.๑ ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๑. ร้อยละ ๘๐ ของเด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมมีความรู้ความเข้าใจโทษของยาเสพติดเพิ่มขึ้น

๒. ร้อยละ ๘๐ ของเด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมมีทักษะในการปฏิเสธการใช้หรือลองเสพยาเสพติดที่ถูกต้อง

๙.๒ วิธีการ/เครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและการประเมินผล (สำเร็จ)

- แบบสอบถามวัดความรู้ Pre - Test และ Post - Test

- การสังเกต การฝึกปฏิบัติทักษะการปฏิเสธ

๑๐. ข้อเสนอแนะ

๑. เจ้าหน้าที่เทศกิจ ควรดำเนินการโครงการ / กิจกรรมอย่างต่อเนื่องกับกลุ่มเด็กและเยาวชนนอกสถานศึกษา

๒. หน่วยงานต่างๆ ควรให้ความสำคัญกับเด็กและเยาวชนนอกสถานศึกษา โดยการจัดงบประมาณและการบูรณาการการทำงานร่วมกัน

๓. ควรมีการค้นหาปัญหาอื่นๆ นอกเหนือจากปัญหายาเสพติดที่มีโอกาสเกิดขึ้น หรือค้นหาความต้องการอื่นๆ พร้อมทั้งให้ความช่วยเหลือกับเด็กและเยาวชนอย่างแท้จริง

๔. มีการจัดกิจกรรมที่ทำให้เด็กและเยาวชน มีความรู้ในการใช้ชีวิตอยู่ในครอบครัวและสังคมได้อย่างเป็นสุข เช่น ความรู้ด้านการดูแลสุขภาพ ความรักของครอบครัว เพื่อมุ่งหวังให้สถาบันครอบครัวมีความเข้มแข็งช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้ ตลอดจนใช้ชีวิตร่วมกันอย่างมีความสุข